

SÁMIID RIEKKASEARVI

Svenska Samernas Riksförbund · SSR

Månadsbrev Skábmamánnu • Basádismánnu • Rahka • Juhtátmánnu • November 2014

Svenska Samernas Riksförbund, Formvägen 16, 906 21 UMEÅ, tel 090-14 11 80, fax 090-12 45 64, e-post info@sapmi.se

Ordförande har ordet

Just nu är det intensiva dagar i renskogen med skiljningar och förberedelse inför

vintermånaderna. Våra medlemmars intensiva

arbetsperiod under november månad har inneburit att kansliet fått planera om i möteskalendern. Den planerade ordförandekonferensen i november har skjutits fram i enlighet med de önskemål som kommit in. SSR:s mål är att finnas till för och ta tillvara medlemmarnas intressen och när vi anordnar möten så är det viktigt att så många som möjligt ges tillfälle att delta. Kansliet arbetar nu för att få till stånd ett nytt möte efter årsskiftet.

Målet för de kommande månaderna är att bli mer offensiva och synas i det offentliga samhället, att ta plats och synliggöra våra frågor. Men även att bli mer aktiva och synliga mot er medlemmar.

SSR deltog som medarrangör vid flera seminarier under MR-dagarna, ett bra forum för att lyfta våra frågor gentemot myndigheter och beslutsfattare. Du kan läsa mer om detta i månadsbrevet.

Vi går nu in i årets sista månad och för kansliets del innebär det mycket pappersarbete och förberedelser inför kommande avslut av verksamhetsåret.

Jag hoppas ni kommer förbi och besöker oss om ni har vägarna förbi Umeå.

Jörgen Jonsson

Konkurrerande markanvändning

I slutet av oktober träffades SSR:s markanvändningsgrupp i Stockholm. Där avhandlades bland annat hur arbetet med SSR:s policy kring konkurrerande markanvändning skall läggas upp. Målet är att vi till Landsmötet skall ha en färdig policy för beslut. Under våren kommer ett utkast att diskuteras med medlemmarna för att få in ytterligare input innan ett slutligt utkast kan färdigställas.

Under mötet framkom också ett önskemål om att upprätta en lista med vilka olika projektörer som verkar inom

samebyarna. Denna lista sammanställs hos kansliet och medlemmar kan få den tillskickad vid förfrågan. Syftet med sammanställningen är att sprida informationen så att samebyarna sinsemellan kan bistå varandra. Om ni inte redan skickat in en lista till kansliet så uppmanar vi er att göra det. Skicka listan till info@sapmi.se

Mineralutvinning i Sápmi

SSR deltog den 27 oktober vid ett möte mellan flertalet olika aktörer såsom samebyar, WWF och Svenska Naturskyddsföreningen. Mötet var anordnat av Girjas och Laevas samebyar. Vid mötet beslutades att SSR skall söka finansiering för en samordnare kring frågor kopplade till mineralutvinning. En sådan ansökan har upprättats och skickats in till Sametinget. Vår förhoppning är att det finns medel för att fortsätta detta arbete.

Glögg- och inflyttningsfest tisdag 2 dec kl. 15.00–18.30

I år kombinerar vi vår glöggfest med inflyttningsfest i våra nya lokaler på Formvägen 16, bredvid Sveriges Radio i gamla VF-husen (se karta i slutet av månadsbrevet). Om du kommer med buss så är det buss 1, 2 eller 5 och hållplatsen heter Fogvägen. Varmt välkomna!

Utbildning i Sápmi

Den 3 dec hålls den nionde föreläsningen i SSR/CeSams serie ”Det samiska samhället i historia och nutid”.

Temat är ”Utbildning i Sápmi” och under dagen kommer bl. a. historikern David Sjögren berätta om Nomadskolans historia. Under eftermiddagen skall före detta Nomadskoleelever berätta om sin tid på Nomadskolan.

Samarrangemang med Sametingets språkcentrum. Ingen föransökan och gratis entré.

För mer information se SSR:s Facebooksida.

MR-dagarna

Nyligen har de årliga MR-dagarna avslutats, som för första gången hållits i Umeå. Kulturminister Alice Bah-Kuhnke invigde konferensen genom att läsa en dikt av Ailohas, Nils-Aslak Walkeapää.

SSR medverkade vid ett antal programpunkter. Dessutom delade SSR, Sáhkie Umeå sameförening och CeSam Umeå universitet ett bok- och informationsbord.

DO (Diskrimineringsombudsmannen), SSR, CeSam m.fl. arrangerade ett seminarium "Urfolkspolitik behövs" där DO:s högste chef, juristen Agneta Broberg sa att trots att samerna är erkända som urfolk för över 30 år sedan så saknas det en lagstiftning som stärker samernas rättigheter. Med på seminariet medverkade även prof. Ole Henrik Magga, Jenny Wik-Karlsson, Matti Berg och Patrik Lanto, CeSam.

[foto: Moa Sandström]

SSR, Region Västerbotten, Rättighetscentrum i Västerbotten, UN Women arrangerade ett seminarium om kulturaktivism bland nationella minoriteter och urfolk. Fortfarande är det en stor okunskap i kulturlivet om de nationella minoriteterna och samer, framkom det under seminariet.

[foto: Moa Sandström]

SSR och CeSam arrangerade även en välbesökt gruvdebatt. Matti Berg, Girjas sameby, var samtalsledare. Sofia Jannok

inledde seminariet med att läsa en dikt av Paulus Utsi, "Så länge" och Per Olof Nutti, Könkämä sameby avslutade med en jojk till renen. Övriga medverkande var bl.a. Arne Muller, journalist och författare, Åsa Persson, Bergsstaten, Marie Persson, Tärnamo och Jenny Wik-Karlsson.

[foto: Moa Sandström]

MR-dagarna 2015 hålls i Göteborg.

Kalender

Bokförlaget DAT ger ut en kalender för 2015. Kalendern innehåller dikter och bilder av Nils-Aslak Walkeapää från diktboken "Trekways of the wind" som utkom 1994. Månaderna och dagarna är skrivna på engelska, nord-syd-, lule-, öst- och enaresamiska. Pris ca 160 kr.

Beställ från www.dat.net

Bildmuseet

På Bildmuseet i Umeå pågår två samiska utställningar.

Den ena är Geir Tore Holm "Fughetta" som har gjort ett ljusverk i Bildmuseets entréplan.

Den andra samiska konstnären, Anders Sunna har gjort en helt ny målning som skildrar den långdragna konflikten mellan hans familj, samebyn och Länsstyrelsen Norrbotten.

Båda utställningarna pågår fram till den 1 feb 2015.

www.bildmuseet.se

Aktavuohta

Aktavuohtas deltagare har just nu fullt upp med skiljningar på dagarna och på kvällarna gör de webbutbildningen "Skog och Ren". Ni kan följa deltagarna varje vecka på Aktavuohtas Instagram där en deltagare/vecka uppdaterar med bilder från sin vardag. Sök på användarnamnet "aktavuohta" på instagram så hittar ni oss!

Nästa träff planeras för fullt. I januari under vecka 3 träffas vi i Kiruna där vi har fullspäckt schema. Vi kommer bl.a. att prata om renens hälsa, gruvor och traditionell kunskap. Vi planerar även studiebesök i gruvan och på Sametinget.

74
inlägg

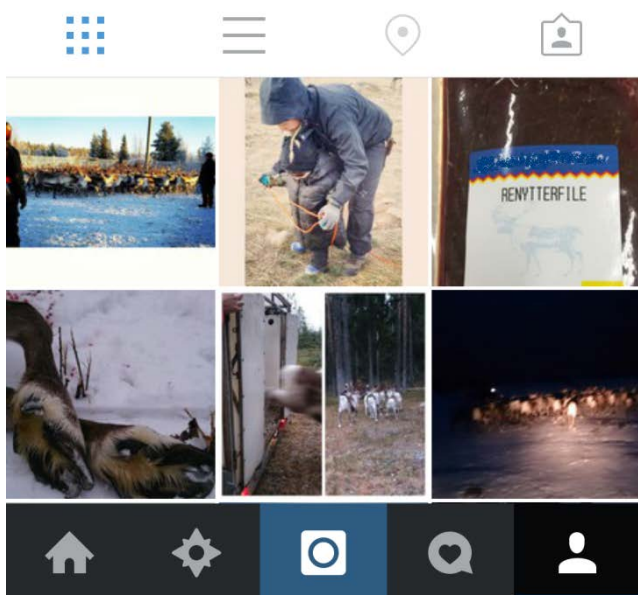
237
följare

12
följer

✓ FÖLJER

Aktavuoha

Projekt drivs av Svenska samernas riksförbund, är finansierat av allmänna arvsfonden och syftar till att höja kompetensen hos ungdomar inom samebyarna

Renlycka

Två nya företag har ansökt och certifierats för Renlycka kvalitetssigill:

Anders Skum Fjällvilt AB

Lapplands Viltprodukter AB

I samband med Matverksdagarna i Jokkmokk den 21 november hade Renlycka ett rådslag där bland annat framtidsplanerna för Renlyckasigillet diskuterades. I samband med detta delades nytt marknadsföringsmaterial i form av rollups och flyers ut till de företag som deltog. Eftersom projektet satsat mkt på Gurpi blev temat på den gemensamma middagen på Viddernas hus: "olika sätt att tillreda och servera Gurpi i kombination med dryck"! En liten förhandsvisning på den film Carl-Johan Utsi producerar om Gurpin visades också. Filmen kommer då den är helt klar läggas ut på Renlyckas hemsida.

Den 25 november bjöd Renlycka in till en synkroniseringskurs av klassning av ren i Grundnäs. Både lokal och ett 30 tal renar stod Grundnäs för. Projektet fick där ett erbjudande om utan kostnad med ett tiotal deltagare. Från Jordbruksverket var tre personer på plats, två erfarna klassificerare och en tredje under utbildning/upplärning.

I övrigt planerar vi för slakt- och klassificeringskurser under hösten. Tid och plats är ännu inte spikat.

Det är alltså ingen klassificeringskurs utan likt den som var i Arvidsjaur för ett par år sedan är det en synkronisering av klassning av ren.

Har du frågor om ovanstående eller vill anmäla intresse ring Marja Ek 070-683 98 90.

Förhandsvisning av Gurpifilmen

GURPI

TRADITIONELL SAMISK RENKÖTTSPRODUKT

Kompetensutveckling skogsbruk – rennäring

Den sista november avslutas projektet. Vi har lyssnat på de synpunkter vi fått in gällande webbutbildningen och försökt förbättra materialet och en uppdaterad version släpps i månadsskiftet. Webbutbildningen www.skogochren.se kommer finnas kvar för er att ta del av även i framtiden. Den ligger under Skötselskolans portal och från den 1 december skapar ni er egen användare där.

I början av december kommer även en informationsbroschyr "Skog och Ren" från tryckeriet. Broschyren kommer att skickas till ordförande för respektive sameby och till er som deltagit i någon av våra 16 fältutbildningar. Vill ni ha fler exemplar kommer det att finnas på kansliet.

Nådde vi deltagarmålet i projektet? Målet var 100 personer från renskötseln och 150 personer från skogsbruket. Vi har räknat in 61 unika individer kopplat till renskötseln och 151 unika individer kopplat till skogsbruket (inräknat FSC-bolagen, Skogsstyrelsen, Kyrkan, Allmänningarna). I skrivande stund har 152 personer gjort webbutbildningen med godkänt resultat, av dessa har 17 personer koppling till renskötseln (samebyar eller SSR). Vi kan se att många fler från samebyarna har en inloggning men inte påbörjat ännu eller gjort hela klar och vi uppmuntrar så klart att fler gör webbutbildningen.

Som projektledare vill jag, Maria Boström, passa på att tacka er som deltagit i projektet på ett eller annat sätt; deltagare, utbildare och sakkunniga. Utan er hade det inte blivit något alls.

Kalendarium

2 dec	Glöggkväll och inflyttningsfest
3 dec	Utbildning i svenska Sápmi: historia och nutid, Umeå
4-5 dec	FSC möte om FPIC, Umeå
29-30 dec	SSR:s kansli stängt
2 jan	SSR:s kansli stängt

Gruppförsäkring för medlemmar

Vi vill påminna om att SSR för 5 år sedan förhandlade fram en försäkring till våra medlemmar. Där finns t ex ersättarförsäkring med som varit borta många år. Läs mer på SSR:s hemsida www.sapmi.se, klicka på Medlemmar så hittar du information.

Telefonnummer

Jenny Wik Karlsson	090-14 11 83	072-202 12 00
Fredrik Juuso	090-14 11 84	070-229 76 28
Ellacarin Blind	090-14 11 82	070-362 04 78
Britt-Marie Barruk	090-14 11 81	070-646 07 65
Hans Liebetrau	090-14 11 85	070-736 14 19
Totte Nordahl	090-14 11 86	076-126 42 42
Ol-Johán Sikku		070-171 80 34
Marja Ek		070-683 98 90
Anna-Marja Kaddik		070-367 66 56
Johan Skogsfeldt		072-538 84 58
Maria Boström		070-600 27 82
Pia Huuva	0927-320 14	070-671 11 05
Jörgen Jonsson (ordförande)		070-570 55 56

Besök gärna vår hemsida www.sapmi.se för mer information.

Gilla oss på Facebook [facebook.sapmi.se](https://www.facebook.com/facebook.sapmi.se)

Telefontider på kansliet

Ni kan ringa tidigare men då får ni ringa på direktnumren
09.00 – 10.30 och 15.00 – 16.00

Detta är tiden för växeln, övrig tid går det bra att ringa på direktnummer om ni söker någon särskild, telefonnummer finns på www.sapmi.se under kontakter och nedan.

SSR har flyttat till Ersboda

SSR flyttade 1 september till Ersboda nära Biltema och SVT.

Adressen är Formvägen 16, 906 21 Umeå

